

Natuurwaardenonderzoek
Cuneraweg (ongenummerd) te Rhenen

Colofon

Natuurwaardenonderzoek
Cuneraweg (ongenummerd) te Rhenen

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Oprichtgever: SCiEB Vastgoed B.V.

Projectnummer en versie: 5968, versie 1.0	Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise e.a.
Ligging projectgebied: Cuneraweg (ongenummerd) te Rhenen	Rapportdatum: 1-12-2023

Correspondentieadres:

Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

BTW-ID: NL001388212B56

E: info@natuurbankoverijssel.nl

Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
Hoofdstuk 2	Het onderzoeksgebied	4
2.1	Situering	4
2.2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	4
Hoofdstuk 3	Het onderzoek.....	6
3.1	Vleermuizen	6
3.2	Huismus.....	7
3.3	Steenuil.....	8
Hoofdstuk 4	Resultaten	9
4.1	Algemeen	9
4.2	Onderzoeksresultaten	9
4.2.1	Vleermuizen	9
4.2.2	Huismus.....	9
4.2.3	Steenuil.....	9
4.3	Effectbeoordeling.....	9
Hoofdstuk 5	samenvatting en Conclusie.....	10

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor het realiseren van 127 woningen circa 700 meter ten noorden van de woonkern Rhenen. Deze woningen worden gerealiseerd tussen de Cuneraweg, Lijnweg en Bovenweg en bestaan uit appartementen, starterswoningen en vrijstaande woningen. Om deze nieuwe woningen te realiseren dient er een woning met bijgebouw gesloopt te worden en een deel van aanwezige beplanting te worden verwijderd. Tevens worden er enkele kavelgrensloten gedempt. Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen plannen in het kader van de Wet natuurbescherming vast te kunnen stellen, hebben onderzoekers van Natuurbank Overijssel een verkennend natuurwaardenonderzoek uitgevoerd in 2022 en 2023. De bevindingen van dit onderzoek zijn gepubliceerd in rapport 4068 van Natuurbank (eigen uitgave, Natuurbank Overijssel, 2023).

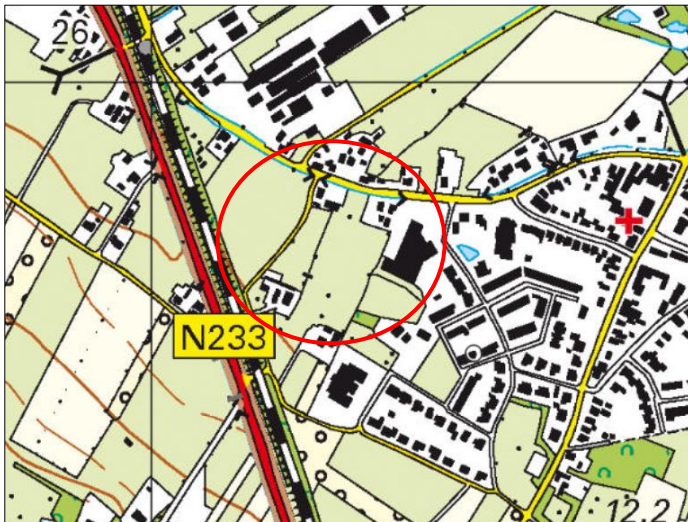
Uit het verkennend onderzoek kwam naar voren dat de functie en betekenis van het onderzoeksgebied voor vleermuizen, huismussen en steenuilen niet of onvoldoende in beeld gebracht kan worden en dat aanvullend onderzoek vereist is. In 2023 hebben onderzoekers van Natuurbank Overijssel daarom aanvullend veldbiologisch onderzoek verricht naar de aanwezigheid van nesten van huismussen, aanwezigheid van steenuilen en verblijfplaatsen van vleermuizen in het onderzoeksgebied.

In het kader van de zorgplicht (Art. 1.11 Wet natuurbescherming) moet voorafgaand aan een ingreep, welke mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde diersoorten, een effectbeoordeling plaats vinden. Om de functie en betekenis van de aanwezige bebouwing voor vleermuizen vast te kunnen stellen, is specifiek onderzoek, conform het daarvoor geldende protocol verplicht.

In voorliggend rapport worden de bevindingen van onderzoek naar de functie van het onderzoeksgebied voor voornoemde soorten gepresenteerd. De rapportage wordt afgesloten met het vaststellen van de wettelijke consequenties en eventuele vervolgstappen.

2.1 Situering

Het onderzoeksgebied is gesitueerd aan de Cuneraweg ongeummerd te Rhenen. Het ligt aangrenzend aan de westzijde van de woonkern Achterberg en circa 700 meter ten noorden van de woonkern Rhenen. Het onderzoeksgebied wordt omgeven door stedelijk- en landelijk gebied en ligt tussen de Cuneraweg, Lijnweg en Bovenweg. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het onderzoeksgebied weergegeven op een topografische kaart.

Globale ligging van het onderzoeksgebied. De ligging van het onderzoeksgebied wordt met de rode cirkel aangeduid (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

2.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bestaat uit bebouwing, beplanting, grasland, agrarisch cultuurland, kavelgrenssloten erfverharding en verharde weg. De bebouwing bestaat uit een woning (De Grote Akker 20) met twee bijgebouwen. De woning en het meest oostelijk gelegen bijgebouw beschikken over gemetselde buitengevels zonder luchtsponw. Over het dak van de woning is een zeil gespannen, het bijgebouw heeft een pannendak. Ten noorden van de meest oostelijke woning in het onderzoeksgebied staat een ooievaarspaal in de wei. In het centrale deel van het onderzoeksgebied ligt een verharde weg (deel van de Bovenweg) en een bosschage bestaande uit enkele loofbomen en heesters (o.a. laurier). Verder staan in het onderzoeksgebied enkele loofbomen verspreid (o.a. knotwilgen en zomereik). Rondom de woning ligt een eenvoudige siertuin met sierplanten, heesters, scheerhagen (o.a. beukhaag) en gazon. Het aanwezige grasland bestaat grotendeels uit een soortenarme vegetatie dat intensief wordt beheerd en op een gedeelte van het grasland groeit ruigte. Het agrarisch cultuurland, tijdens het veldbezoek in gebruik als grasland, bestaat uit een soortenarme vegetatie en wordt intensief beheerd. Tussen de percelen liggen kavelgrenssloten. Op onderstaande luchtfoto is de begrenzing van het onderzoeksgebied aangegeven. Voor een impressie van het onderzoeksgebied wordt verwezen naar de fotobijlage.

Luchtfoto met de begrenzing van het onderzoeksgebied, aangegeven met de gele lijn (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

3.1 Vleermuizen

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met behulp van een Pettersson D240x batdetector. Dit apparaat zet de ultrasone geluiden van vleermuizen om in voor mensen hoorbare tonen. Tevens kunnen de geluiden vertraagd (time-expansion) worden opgenomen voor analyse achteraf, omdat sommige soorten moeilijk te determineren zijn in het veld. Het gebruik van een Pettersson D240x batdetector is conform de voorwaarden voor materiaalgebruik vanuit het Vleermuisprotocol. Daarnaast is een warmtebeeldkijker van het type Pulsar Helion XP28 ingezet om het onderzoeksgebied nog beter te kunnen overzien. De avondbezoeken in de kraamperiode hebben plaatsgevonden vanaf een half uur voor zonsondergang tot ruim twee uur na zonsondergang. Het avondbezoek in de paarperiode is gestart vanaf een uur na zonsondergang. Het ochtendbezoek heeft plaatsgevonden vanaf ruim 2 uur tot voor zonsopkomst. De bezoeken in de kraamtijd zijn uitgevoerd door drie onderzoekers die tegelijkertijd aanwezig waren.

Potentiële verblijfplaatsen

Binnen het onderzoeksgebied is slechts één potentiële nestplaats van vleermuizen aanwezig, te weten bebouwing op het adres De Grote Akker 20-20/BY (zie onder). De aanwezige bebouwing vormt een potentiële zomer- en paarverblijfplaats. Gelet op het type bebouwing wordt deze niet als zeer geschikt geacht als kraamverblijfplaats, maar deze functie is wel onderzocht. De bebouwing is ongeschikt als (massa)winterverblijfplaats voor vleermuizen. Deze functie is daarom niet onderzocht middels een bezoek rond middernacht.

Onderzoeksgebied vleermuizen.

Bezoeken

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in mei-juli 2023 zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, de bezoeken in september zijn uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijfplaatsen van de gewone- en ruige dwergvleermuis. De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2021. In onderstaande tabel worden de bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Zon op/onder	n-onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
22-5-2023	2:20-5:35	5:35	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Half bewolkt, 14°C, droog, windstil
19-6-2023	22:00-0:32	22:01	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 20°C, droog wind 1-2 Bft
11-7-2023	21:50-0:30	21:55	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 24°C, droog, windstil
16-8-2023	22:00-0:15	21:02	1	Paarverblijfplaatsen	Bewolkt, 13°C, droog, windstil
6-9-2023	21:15 – 23:40	20:14	1	Paarverblijfplaatsen	Bewolkt, 21°C, droog, windstil

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het onderzoeksgebied.

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door ervaren vleermuisonderzoekers. Het veldwerk is gecoördineerd en in hoofdzaak uitgevoerd door Ing. P. Leemreise. Hij heeft ruim 15 jaar ervaring met vleermuisonderzoek.

3.2 Huismus

Voor het in kaart brengen van nestplaatsen van huismussen, is het onderzoeksgebied zowel visueel als auditief geïnterviewd. Er is gelet op tjilpende mannetjes, voervluchten, bedelende jongen vanuit de nestplaats en aanwijzingen die op de aanwezigheid van een nestplaats duiden zoals strootjes welke uit de nestingang steken. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker (Zeiss 10x40b).

Binnen het onderzoeksgebied is slechts één potentiële nestplaats van huismussen aanwezig, te weten bebouwing op het adres De Grote Akker 20-20/BY (zie onder).

Onderzoeksgebied huismus.

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door een ervaren onderzoeker. Het veldwerk is uitgevoerd door Ing. P. Leemreise. Hij heeft ruim 35 jaar ervaring met broedvogelonderzoek.

Bezoeken

Het onderzoeksgebied is twee maal bezocht in het voorjaar van 2023, te weten op 20 april 2023 en 14 mei 2023. De bezoeken zijn uitgevoerd in de late ochtend en duurden een uur. De bezoeken zijn uitgevoerd onder geschikte weersomstandigheden (droog, windkracht 1-4 Bft).

3.3 Steenuil

Het onderzoeksgebied is visuele en auditief onderzocht op de aanwezigheid van steenuilen. Doel van het onderzoek is het vaststellen van de functie van het onderzoeksgebied voor steenuilen. Er is onderzoek gedaan naar nestplaatsen en foerageergebied van steenuilen in het onderzoeksgebied.

Het gehele plangebied is drie maal bezocht in de periode februari-maart 2023. Het onderzoeksgebied is per fiets doorkruist en op diverse plekken is de roep van de steenuil (contactroep + zang) ten gehore gebracht (d.m.v. stemnaboetsing door onderzoeker). Het geluid is dusdanig ten gehore gebracht dat iedere aanwezige steenuil, dit zou moeten kunnen horen. De bezoeken zijn gestart rond zonsondergang om spontaan roepende dieren te kunnen horen. De bezoeken duurden 90-110 minuten per bezoek. In onderstaande tabel worden de bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Zon onder	Doel	Weersomstandigheden
10-2-2023	17:40-19:30	17:42 uur	Nestplaats en foerageergebied	Bewolkt, 5°C, droog wind 1-2 Bft
20-3-2023	18:50-20:30	18:50	Nestplaats en foerageergebied	Bewolkt, 8°C, droog, wind 1-2 Bft
28-3-2023	20:00 – 21:30	20:04	Nestplaats en foerageergebied	Bewolkt, 24°C, droog, windstil

Bezoekschema steenuilenonderzoek.

Onderzoekers

Het veldwerk is uitgevoerd door Ing. P. Leemreise. Hij heeft ruim 35 jaar ervaring met broedvogelonderzoek, waaronder specifiek verspreidingsonderzoek naar steenuilen in de Zuidoost-Achterhoek.

HOOFSTUK 4 RESULTATEN

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van het onderzoek kort en bondig gepresenteerd.

4.2 Onderzoeksresultaten

4.2.1 Vleermuizen

Tijdens alle bezoeken werden gewone dwergvleermuizen waargenomen. Het betrof hoofdzakelijk foeragerende of langsvliegende dieren, die ten oosten van het onderzoeksgebied vlogen. Een enkele maal werd door een gewone dwergvleermuis kortstondig gefoerageerd in het plangebied, rond de gebouwen en beplanting. Op 19-6 werden twee langsvliegende rosse vleermuizen waargenomen en tijdens beide bezoeken in het najaar werd een (hoog) overvliegende rosse vleermuis waargenomen (zonder binding aan plangebied).

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied vastgesteld.

4.2.2 Huismus

Er zijn in het geheel geen huismussen waargenomen in het onderzoeksgebied. Ook zijn geen nesten vastgesteld in het onderzoeksgebied.

4.2.3 Steenuil

Er zijn geen steenuilen gehoor of gezien tijdens het onderzoek. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt geconcludeerd dat het onderzoeksgebied geen functioneel leefgebied van steenuilen betreft.

4.3 Effectbeoordeling

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt geen verblijfplaats van vleermuizen, geen nestplaats van huismussen en geen nestplaats of functioneel leefgebied van steenuilen negatief beïnvloed.

HOOFDSTUK 5 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

Het onderzoeksgebied is in 2023 onderzocht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen, nestplaatsen van huismussen en het gebruik van het plangebied door steenuilen. De onderzoeken zijn uitgevoerd conform de daarvoor geldende protocollen en zijn volledig en onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd.

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen en geen nesten van huismussen of steenuilen vastgesteld in het onderzoeksgebied. Ook is niet vastgesteld dat steenuilen het plangebied benutten als foerageergebied.

De resultaten van dit onderzoek zijn in de regel 3 jaar geldig.

Bronnen:

- Vleermuisprotocol 2021
- Kennisblad huismus (bij12)
- Kennisblad steenuil
- Onderzoeksprotocollen Netwerk Groene Bureaus